

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De eo q[uo]d ad Moysen incipiens loqui deus: hæc (inquit) dices filijs
Israhel: d[ominu]s deus patru[m] uestrorum, deus Abraham, deus Isaac,
deus Iacob, mi sit me ad uos, & de nomine Adonay, quod ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

FRVPER TI ABBATIS

LIII

T VITIENSIS DE GLORIFICATIONE TRI,

nitatis, & processione sancti spiritus. Liber .V.

¶ Be eo quod Salomon in parabolis loquitur, turris fortissima nomen domini, ad ipsam currit iustus & exaltabitur, & quod ille sit iustus, qui ex fide huius nominis iustificatur. Caput .I.

PES NOSTRA IMMO ET CORONA spei nostræ tu es, o nomen domini, nomen patris & filij & spiritus sancti; corona (inquam) spei, sicut Propheta dicit: Dñe excelsum est brachium tuum, deus sabaoth corona spei, quæ ornata est gloria. Quid enim aliud quàm te speramus aut sperare debemus, dum loquendo aut scribendo nomen tuum prædicamus & glorificamus: Quid (inquam) aliud sperare debemus, nisi quod diligentes nomen tuum, in te gloriabimur? Nam gloriabuntur in te (ait Psalmista) omnes qui diligunt nomen tuum. Et sapientia dicit: Turris fortissima nomen domini, ad ipsam currit iustus, & exaltabit. Quis uero iustus uel unde iustus? Nun-

Corona spei nostræ Trinitas.

Psalm. 118
Prouer. 18

Psalm. 142
Rom. 3.
Abac. 2.
Gene. 17
Rom. 4

quid ex operibus? Nempe si de operibus agitur, refragatur Psalmista, dicens: quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis uiuens, consonante Apostolo, cum dicit: quia ex operibus non iustificabitur omnis caro coram illo. Vnde ergo iustus? Ex fide, quia scriptum est, iustus autem ex fide uiuit. Abraham ex fide iustificatus sicut scriptura dicit: creditit Abraham deo, & reputatum est illi ad iustitiam; deinde (sicut memorauimus) mysterium sanctæ trinitatis in tribus angelis uidere & suscipere meruit. Et nos igitur in hac spe iustitiæ glorificemus te o nomen domini, & hoc nobis sit currere ad turrim fortissimam, & exaltari, quod fidelem contendimus ædificare sermonem super fundamentum fidei, taliter ut turris esse possit in auxilio oportuno, spesq; ista firma sit.

¶ Be eo quod ad Moysem incipiens loqui deus: hec (inquit) dices filijs Israhel: dominus deus patrum uestrorum, deus Abraham, & deus Isaac, & deus Jacob misit me ad uos, & de nomine Adonay, quod nomen meum (ait) non indicaui eis. Caput .II.

AD Moysem deus incipiens loqui, sic inter cætera dixit. Hæc dices filijs Israhel: Dominus deus patrum uestrorum, deus Abraham, & deus Isaac, & deus Jacob, misit me ad uos. Hoc nomen mihi est in æternum. Et alibi ad eundem dicit. Ego dominus qui apparui Abraham, & Isaac, & Jacob in deo omnipotente, & nomen meum Adonay non indicaui eis. Illic subaudiendum est, sicut indicabo tibi. Quandam enim gratiam spiritus sui tunc dabat dominus Moyfi, scilicet operationem uirtutum quæ nõ dederat siue indicauerat patribus illis. Neq; enim illæ uirtutes eiusmodi operati sunt, sed sola fide gloriosi fuerunt. Hoc qui perpendit, nimirum rite intelligit hoc dictum, & nomen meum Adonay non indicaui eis. Itemq; illud quod Esaias ubi præmisit, ubi est qui eduxit eos de mari cum pastoribus gregis sui: protinus subiunxit: Vbi est qui posuit in medio eius spiritum sancti sui? & subinde: Spiritus domini ductor eius fuit. Hec (inquã) rite intelligit qui hoc perpendit, quod Moyfes pro ratione uel necessitate temporis, quia non dimissurus erat Pharaon populum, nisi in manu forti, gratiam istam accepit à spiritu domini, scilicet operationem uirtutum, quam Apostolus medio scilicet quinto loco ponit in ordine nouem charismatum eiusdem spiritus sancti. Nimirum per istam gratiam, per operationem uirtutum, nomen suum deus indicaui Moyfi, & per Moysem omnibus nobis, scilicet Adonay: quod nos generaliter dominum dicimus, ait beatus Hieronymus. Hinc est illud quod Esaias loco supra memorato, cum dixisset, ubi est qui posuit in medio eius

Exo. 3

Exo. 6.
Nomen meum Adonay non indicaui eis.

Esa. 63
Cur Moysi potius q̄ prioribus patribus data e operati uirtutum
1. Cor. 12

E 3 spiritus

Sp̄m sancti sui, ut aperiret qualem spiritus sancti operationem illic intelligi uelit, protinus ait: **Elia. 63** Qui eduxit ad dexteram Moysen brachio maiestatis suae, qui scidit aquas ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum, qui eduxit eos per abyssos, quasi equum in deserto non impingentem, quasi animal in campo descendens. Et interposito, quod iam supra diximus: Spiritus domini ductor eius fuit, rursus ait. Sic adduxisti populum tuum ut faceres tibi nomen gloriae.

¶ Non fuisse diminutionem glorię vel meritis patribus illis, quod dixit, et nomen meum Adonay, nō indicauit eis. Caput .III.

Vid proinde dicemus: Nunquid patres sancti Abraham, Isaac & Iacob, pro eo minoris sunt glorię uel meriti quā Moyses, quia nomen suum Adonay non indicauit eis: indicauit autem Moysi in conspectu Pharaonis & Aegyptiorum ceterorumq; gentium per operationem uirtutum. Vnde Psalmista ca-

Psal. 76.

Exo. 9
Maxia fides
prior: patrū

1. Cor. 14.
Heb. 11

Exo. 3.

Exo. 6.

Fides Moysi
ad aquas con-
tradictionis.
Num. 20

Heb. 11

Rom. 4

Gal. 3

Gen. 21

Exo. 3

Matth. 22.

Rūso Chri cō-
tra sadduceos

nit, tu es deus qui facis mirabilia, notā fecisti in populis uirtutē tuam, redemisti in brachio tuo populū tuū, filios Iacob & Ioseph. Et ipse dominus ad Pharaonē: iccirco autē posui te (ingit) ut ostendā in te fortitudinē meā, & narret nomē meū in uniuersa terra: Mimes. Immo per hoc preciosior corā deo in oculis nostris fulget eorū magna fides, quod eiusmodi fidelibus in signū sunt, nō indiguit, ut cresceret. Hinc idem Apostolus, memorata ipsorū fide, ideo (inquit) deus nō confunditur uocari eorū deus. Et uere nō confunditur, quippe q̄ & ultro nomē hoc sibi assumpsit, nomē ipsorū, dicens: ut supra mēorauimus. Ego sum deus Abraham, & deus Isaac, & deus Iacob. Hoc nomen mihi est in æternū, & hoc memoria le meū in generatione & generationē. Cū ergo dicit, & nomen meū Adonay non indicauit eis: pulchre subauditur, & tamen fides eorū magna fuit. E contra, cū ecce nunc indicauero populo huic nomen meum Adonay, nunc deniq; uidebis quā facturus sum Pharaonē, per manum enim fortem dimittet eos, & in manu robusta eiciet illos de terra sua, fides eorū nō magna erit, immo rebelles erunt & increduli, & populus duræ cervicis, in tantum, ut tu quoq; exacerbatus ab illis, distinguere habeas in labijs tuis, & loqui sicut homo non magnæ fidei. ¶ Iam quippe sciebat dominus dicturum esse Moysen, postquam indicasset nomē suū Adonay. Audite rebelles & increduli. Nū de petra hac aquam poterimus uobis eijcere? Quam culpam mox sententia secuta est, dicentis: Quia non credidistis mihi ut sanctificaretis me coram filijs Israhel, non introductis hos populos in terram quam dabo eis. Hęc iccirco dixerim, ut liquido constet, quia non diminutio est glorię & honoris sed dignitatis patribus illis, qui dixit, & nomen meum Adonay non indicauit eis, immo & maioris esse meriti, quod absq; illo indicamento tanti nominis, non uisa tantarum operatione uirtutum, exiuit Abraham de terra sua, cum isti uix post tantarum operatione uirtutum crediderunt & secuti sunt ut habitarent in terra sibi ab ipso data, præsertim cum clamauissent ad dominum, & educerentur de domo seruitutis, de ergastulo Aegyptiorum, de fornace ferrea. Amplius autem & hoc mirandum de homine, qui non uiderat resurrectionem mortuorum, sicut nec ceterarum acceperat operationem uirtutum: quia sicut meminit Apostolus, fide obtulit Isaac cum tentaretur, & unigenitum offerebat qui susceperat repromissiones, ad quem dictum est, quia in Isaac uocabitur tibi semen, arbitrans, quia & a mortuis suscitare potest deus. Sed iam ad supra dictū capitulum reuertamur.

¶ De eo qd Sadduceis respondens dominus pro resurrectione mortuorū, cōgrue patrum istorum meminit, dicente deo, ego sum deus abraham & deus Isaac & deus Iacob, pro quo sic assumpsit, non est deus mortuorum, sed uiuorum, omnes enim ei uiuunt. Caput .IIII.

Aec (inquit) dices filijs Israhel: Dñs deus patrū nostrorū deus Abraham, & deus Isaac & deus Iacob misit me ad uos. Huius loci memor dñs respondit tentantibus Sadduceis, qui dicunt non esse resurrectionē. De resurrectione autē mortuorū non legistis, quod dictum est à deo dicente uobis, ego sum deus Abraham & deus Isaac, & deus Iacob? Non est deus mortuorum sed uiuorum. Omnes enim ei uiuunt. ¶ De qua eius respōsione nonnulli dubitare solent, quasi nō satis fecerit pro astruenda resur-